

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет механіки, енергетики та інформаційних технологій
Кафедра права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

к.т.н., доцент О.В. Лиса

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правознавство»**

освітньо-професійна програма – Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

спеціальність 151 – Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

ОЛІЩУК ПЕТРО ОЛЕГОВИЧ

E-mail: petrool@ukr.net

Google Scholar <https://scholar.google.com/>

Scopus <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId>

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-4392-0654>

Телефон +380676014765 (Viber, WhatsApp, Telegram)

Доцент кафедр права Львівського національного університету природокористування, кандидат економічних наук. Викладач з понад 15-річним досвідом, автор та співавтор понад 50 наукових статей, 1 – навчального посібника, 1 монографії та понад 25 навчально-методичних розробок.

Читає курс: *Правознавство*

Сфера наукових інтересів: *правове забезпечення розвитку сільського господарства та сільських територій*

Анотація курсу. Дисципліна «Правознавство» передбачає вивчення основних положень таких галузей права України, як: основи теорії держави і права, основи конституційного права, правова поведінка, правопорушення і юридична відповідальність, основи кримінального права, основи адміністративного права, основи цивільного права, основи сімейного права, основи господарського права, основи трудового права, основи екологічного права та ін.

Навчальна дисципліна «Правознавство» є обов'язковою навчальною дисципліною, що належить до циклу професійної підготовки за освітньо-професійною програмою «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка», яка викладається в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Підсумковий контроль – залік.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Правознавство» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжним курсом «Екологія та захист навколишнього середовища»

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Мета курсу - формування системи знань з основних положень галузей права України надасть можливість мати теоретичні знання та навички щодо пошуку відповідних нормативного – правових актів та вміти їх застосовувати у конкретних ситуаціях.

Завдання курсу навчити студентів знати і розуміти галузі права, вміти застосовувати на практиці відповідні нормативно – правові акти, формувати власну точку щодо застосування норм права у випадках, які не врегульовані законодавчими актами, використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності, досліджувати недоліки законодавчого регулювання окремих положень галузей права України і формувати пропозиції щодо їх вирішення, володіти комунікативним спілкуванням із застосуванням інформаційних технологій, інтернет-ресурсів.

Формат курсу – проведення лекцій і практичних занять та консультації для кращого розуміння тем, виконання СРС, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В процесі навчання студентів проводяться лекції. При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання та дискусія. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – практичних заняттях, тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті.

Допускається проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» здобувачі освіти повинні засвоїти такі **програмні результати навчання**:

Після вивчення навчальної дисципліни студент здобуває такі **компетентності**:

Індекс в матриці ОПП	Програмні компоненти
ЗК09	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
ПРН 14	Вміти використовувати у виробничій і соціальній діяльності фундаментальні поняття і категорії державотворення для обґрунтування власних світоглядних позицій та політичних переконань з урахуванням процесів соціально - політичної історії України, правових засад та етичних норм.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати**:

- базові питання теорії держави та права;
- поняття норми права, їх структури, види;
- систему права з її поділом на галузі та інститути;
- правові відносини та їх структуру (елементи);
- найбільш важливі правові інститути галузей права;
- способи аналізу чинних нормативних актів;

уміти:

- орієнтуватися в системі права України, а також у нормативно-правових актах;
- користуватися правовою термінологією;
- застосовувати правові знання для оцінки юридичних фактів, обґрунтовувати висновки правового характеру;
- керуватися у своїй поведінці правовими знаннями.

Відпрацювання пропусків занять - студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал, за наведеними в силабусі літературними джерелами, виконує розв'язок завдань та надає викладачеві в час, відведений для консультацій.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Правознавство» здійснюється у одному семестрі і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в 4 семестрі у терміни, встановлені графіком

навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання індивідуальних завдань та вирішення кейсів тощо на практичних заняттях) протягом семестру.

У процесі усного опитування, викладач зобов'язаний спершу вислухати повну відповідь студента (не залежно від того, чи вона є правильною) і лише потім задавати уточнюючі, додаткові запитання. Обов'язково наголошується на неправильних фрагментах відповіді, на суті помилок.

Можливе проведення семестрового заліку у формі тестування в системі Moodle.

Оприлюднення результатів заліку проводиться публічно.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Критерії оцінювання знань студентів визначені у **Положенні про критерії оцінювання ЛНУП**.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП». Доступний за посиланням: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Основи теорії держави і права.

1. Поняття та сутність держави.
2. Ознаки держави та їх характеристика.
3. Теорії походження держави.
4. Ознаки, які відрізняють державну владу від первісного соціально однорідного суспільства.
5. Загальна характеристика функцій держави та їх класифікація.

ТЕМА 2. Правова поведінка правопорушення та юридична відповідальність.

1. Поняття законності та його основні засади.
2. Гарантії законності.
3. Поняття правопорядку та основні ознаки.
4. Зміст та функції правопорядку.
5. Поняття і види правомірної поведінки.
6. Загальна характеристика та ознаки правопорушення. Склад правопорушення та їх характеристика.

ТЕМА 3. Основи конституційного права України.

1. Конституційне право України як провідна галузь права України.

2. Предмет та метод конституційного права.
3. Система конституційного права України.
4. Джерела конституційного права та їх класифікація.
5. Поняття конституційного ладу.

ТЕМА 4. Основи цивільного права.

1. Цивільне право як галузь права.
2. Метод та функції цивільного права.
3. Система цивільного права.
4. Поняття та ознаки цивільних правовідносин.
5. Суб'єкти цивільних правовідносин.
6. Поняття джерел цивільного права та їх характеристика.
7. Поняття права власності. Зміст права власності. Форми права власності.

ТЕМА 5. Основи сімейного права.

1. Поняття сім'ї та шлюбу.
2. Державна реєстрація шлюбу.
3. Підстави припинення шлюбу.
4. Поняття шлюбного договору.
5. Особисті немайнові та майнові правовідносини подружжя.

ТЕМА 6. Основи трудового права України

1. Трудове право як галузь права.
2. Функції трудового права.
3. Поняття та ознаки трудових правовідносин.
4. Учасники (суб'єкти) трудових правовідносин.
5. Метод правового регулювання трудових відносин.
6. Система трудового права.
7. Джерела трудового права.

ТЕМА 7. Основи адміністративного та кримінального права

1. Адміністративне право та його особливості.
2. Предмет та завдання адміністративного права.
3. Система адміністративного права.
4. Методи адміністративного права.
5. Поняття та ознаки адміністративно-правової норми.

ТЕМА 8. Основи господарського права України.

1. Поняття господарських правовідносин.

2. Поняття господарського права.
3. Предмет господарського права.
4. Суб'єкти господарських правовідносин та їх класифікація.
5. Суб'єкти господарювання.
6. Поняття права господарського відання.
7. Право оперативного управління та оперативно-господарського використання майна. Господарсько-правові акти.

ТЕМА 9. Фінансове право України

1. Поняття фінансового права.
2. Предмет фінансового права.
3. Метод владних приписів.
4. Система фінансового права.
5. Джерела фінансового права та їх характеристика.

ТЕМА 10 Основи земельного права України

1. Суб'єкти та об'єкти права власності на землю.
2. Право державної власності на землю.
3. Право комунальної власності.
4. Право приватної власності на землю.
5. Поняття земельної ділянки.
6. Спільна сумісна та спільна часткова власність на земельну ділянку.
7. Підстави набуття громадянами права власності на земельну ділянку.

ТЕМА 11. Основи екологічного права.

1. Поняття екологічного права.
2. Предмет і метод екологічного права.
3. Об'єкти екологічного права.
4. Принципи та система екологічного права.
5. Поняття та види джерел екологічного права.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Г. І. Балюк Е. Ф. Демський, В. С. Ковальський [та ін.]. Правознавство : підручник; за відп. ред. О. В. Дзери. Видавництво Юрінком Інтер, 2019. 632 с.

Допоміжна БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. Конституція України від 8 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
5. Цивільний кодекс України Відомості Верховної Ради України 2003. № 40-44. ст.356.
6. Про особисте селянське господарства : Закон України від 15 травня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 29. Ст. 232.
7. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
8. Про фермерське господарство : Закон України від 19 червня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 45. Ст. 363.
9. Denysenko S., Hrudnytskyi V., Turkot O., Sikorskyi O. Legal Regulation of Cryptocurrency Turnover in Ukraine and the EU. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. Volume 22. Special Issue 2. 2019. URL: <https://www.abacademies.org/articles/legal-regulation-of-cryptocurrency-turnover-in-ukraine-and-the-eu-8439.html>. (Scopus)
10. Derevyanko B., Nikolenko L., Turkot O, Ivanyuta N., Butyrska I. Mediation as an alternative form of protection of shareholders' rights in property relations. *International Journal of Public Law and Policy*. Vol.8, No.3/4. 2022. pp.227 – 241. DOI: [10.1504/IJPLAP.2022.124424](https://doi.org/10.1504/IJPLAP.2022.124424)
11. Derevyanko B., Turkot O. Legal regulation of relations with cryptocurrency in Ukraine: EU experience. *Entrepreneurship, economy and law*. № 3. 2022. P.56-61. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2022/3/7.pdf>.
12. Дерев'янка Б. В., Туркот О. А., Прилуцька А. В. Захист прав суб'єктів господарювання : навчальний. посібник / за ред. д.ю.н., проф. Б. В. Дерев'янка. 3-ге вид., перероб. і доповн.; НАПрН України, Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-Сервіс», 2022. 196 с.
13. Turkot O. Prawne zasady pracy osób niepełnoletnich w dziedzinie przedsiębiorczości w ustawodawstwie Ukrainy. *Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie*. t. XII. 2019. nr 1. s. 301–309. URL: <https://doi.org/10.32084/tekapr.2019.12.1-22>.
14. [Корнієнко Г.С.](#), [Корнієнко В.М.](#), [Статівка А.М.](#), [Уркевич В.Ю.](#), [Кульчій І.М.](#), [Курман Т.В.](#), [Лушпаєв С.О.](#), [Панченко В.В.](#), [Покальчук](#)

М.Ю., Самсонова Я.О., Савельєва О.М., Станіславський А.В., Туєва А.В.
Аграрне право: посібник для підготовки до іспиту. Право, 2019. 202 с.

15. Тетарчук І., Дяків Т. Цивільне право України. Видавництво «Правова єдність», 2020. 235 с.

16. Тетарчук І.В. Аграрне право України. Для підготовки до іспитів. Навчальний посібник. ЦУЛ. 2019. 244 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

Офіційний сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua>.

Офіційний сайт Президента України: <http://www.president.gov.ua>.

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>.

Офіційний сайт Міністерства економіки України:
<https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

Офіційний сайт Міністерства фінансів України: <https://www.mof.gov.ua/uk>

Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства оборони України (<http://www.mil.gov.ua>).

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
(<http://www.mon.gov.ua>).

Офіційний сайт Служби безпеки України (<http://www.ssu.gov.ua>).

Офіційний сайт Вищої ради правосуддя /(https://www.hcj.gov.ua/).

Офіційний сайт Міністерства юстиції України (<https://minjust.gov.ua/>).

Офіційний сайт Єдиного державного реєстру судових рішень
(<http://www.reyestr.court.gov.ua/>).

Офіційний сайт Кабінету електронних сервісів
(<https://psjust.gov.ua/elektronni-posluhy/elektronni-servisy-on-layn/>)

Інформаційний центр Міністерства юстиції України
(https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/25287988/).